

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

Aansprakelijkheid en luchtkwaliteit

Staat/Milieudefensie c.s.

Vzr. Rb. Den Haag 7 september 2017

Rb. Den Haag 27 december 2017

VMR Actualiteitendag, 22 maart 2018

Edward Brans

Edward.Brans@PelsRijcken.NL

14-4-2015

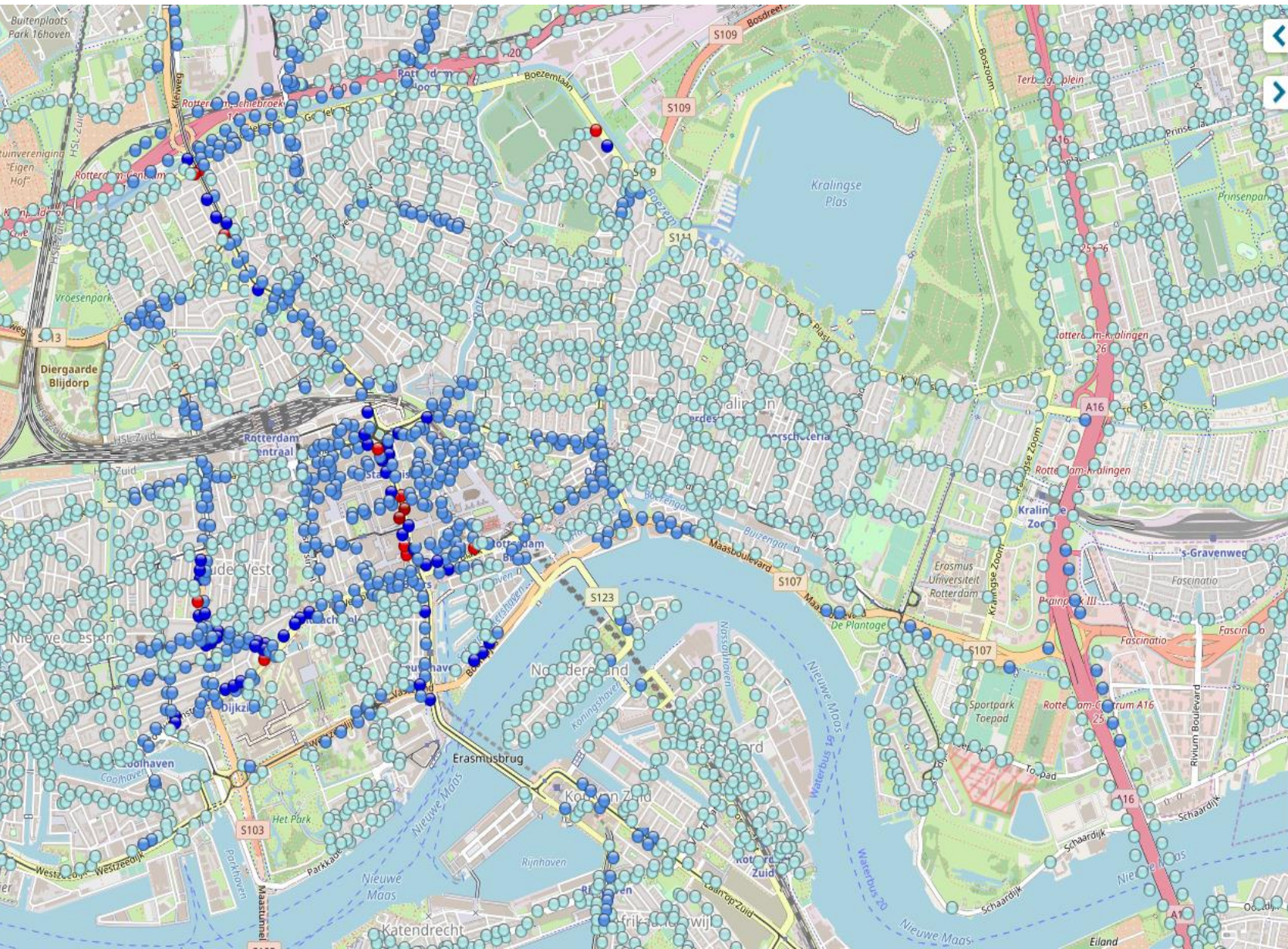
Staat/Milieudefensie c.s

- **Ontvankelijkheid**
- **Verhouding bestuurs- / civiele rechter**
- **Verplichtingen richtlijn luchtkwaliteit**
  - zijn grenswaarden richtlijn uitgangspunt?
  - strengere normen (WHO) vanwege voorzorgbeginsel?
  - strengere normen (WHO) vanwege meetonzekerheid?
- Waterpakt/Staat, etc. (trias politica/political question doctrine)

NSL-Monitoring

Modus
Monitoring NSL

Filter
Monitoringsronde
Monitoring NSL 2017

Jaar
2016

Focus op jurisdictie
Rotterdam

Rekenpunten tonen
Rekenpunt kenmerk
NO2-concentratie

Alleen toetspunten

- < 35 µg/m3
- 35 - 38.5 µg/m3
- 38.5 - 40.5 µg/m3
- 40.5 - 42.5 µg/m3
- > 42.5 µg/m3

Wegvakken tonen

Overdrachtslijnen tonen

Maatregelen

Correcties

NWB wegen

Topografische kaart

Collectief actierecht

- **Ontvankelijkheid Milieudedefensie (art. 3:305a BW)**
- Vrz Rb Den Haag 7 sept. 2017 → ontvankelijk
- Rb. Den Haag 27 dec. 2017 → niet ontvankelijk
  - opkomen voor de gebundelde belangen van personen die *geen* rechtsingang hebben bij de bestuursrechter
  - enkele bundeling van belangen onvoldoende voor toegang tot burgerlijke rechter
    - afwijking Nieuwe Meer jurisprudentie?
- Trend?:
  - Vzr. Rb. Den Haag 1 mrt. 2018 (toegang bestuursr. mogelijk)
  - Rb Den Haag 18 okt 2017 (coll. actie niet voor indiv. belangenbehartiging)

- **Verplichtingen richtlijn luchtkwaliteit**

- zijn grenswaarden richtlijn uitgangspunt
- strengere normen (WHO) vanwege voorzorgbeginsel?
- strengere normen (WHO) vanwege meetonzekerheid?

Grenswaarden = resultaatsverplichting. Wanneer te voldoen?

Vrz. Rb Den Haag 7 sept. 2017:

- Gebiedt Staat tot vaststelling luchtkwaliteitsplan (rov. 5.1)
- verbiedt Staat elke maatregel te treffen waarvan in de visie van het RIVM statistisch verwacht moet worden dat deze leidt tot overschrijding van de grenswaarden (rov. 5.3)

Rb. Den Haag 27 dec. 2017

- Grenswaarden maken onderdeel uit van Wet Milieubeheer
  - Waterpakt/Staat, etc. (trias politica / political question)
- Margin of appreciation / fair balance art. 2 en 8 EVRM
- Hardnekkige knelpunten
  - Aanpassing NSL in voorbereiding
- Hoger beroep beide uitspraken:
  - ontvankelijkheid
  - Afwijking grenswaarden vanwege voorzorg / meetonzekerheden